

Borssele 40 jaar een eenzame kerncentrale Herman Damveld

De kerncentrale Borssele overleefde verschillende sluitings-stormen, wordt deze maand 40 jaar oud en mag 60 worden. Vanaf het begin was het plan dat er een kerncentrale naast zou komen. Dat plan is drie keer niet doorgedaan

In januari 1969 besloot het aluminiumbedrijf Pechiney zich in het Sloegebied te vestigen. De Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM) sloot met Pechiney een contract over stroomlevering tegen een prijs die volgens de PZEM alleen maar door de inzet van kernenergie bereikbaar zou zijn. Daarom werd de bouw van een kerncentrale urgent. Zonder Pechiney zou de kerncentrale Borssele niet gebouwd zijn.

Dit besluit van de PZEM een kerncentrale te bouwen leverde zeven offertes op. Het Nederlandse consortium Neratoom schreef in met het ontwerp voor een kokendwaterreactor als in Dodewaard.

De PZEM gunde op 1 april 1969 de bouw niet aan Neratoom, maar aan de West-Duitse firma Siemens/KWU. De offerte van Siemens voor een drukwaterreactor was namelijk twintig procent lager dan die van Neratoom. Dit leverde bij Neratoom en andere belanghebbenden veel wrevel op. Het besluit van PZEM betekende namelijk het einde van de plannen voor een eigen Nederlandse reactorindustrie.

De bouw van de reactor met een vermogen van 485 Megawatt ging voorspoedig. De kerncentrale werd op 12 oktober 1973 aangesloten op het Nederlands koppelnet. In dat jaar wilde de regering 35.000 Megawatt kernvermogen in 2000, maar dit raakte buiten beeld na een ongeval met de kerncentrale te Harrisburg in 1979. Het ging nu om sluiting van Borssele, maar vanwege de kosten mocht de reactor in bedrijf blijven.

Na het Tsjernobyl-ongeluk in 1986 eiste de regering een serie kostbare maatregelen: dit werd het 'Project Modificatie'. Dat kon alleen maar uit als de sluitingsdatum van Borssele verlengd zou worden van 1998 naar 2003. Door de focus op het behoud van de centrale, werd een plan voor een tweede kerncentrale voor de tweede keer opgeschort.

Na veel discussie in de Tweede Kamer werd het Project Modificatie uitgevoerd: 16 wijzigingen, zoals een aanvullend reserve-koelwatersysteem, uitbreiding van de noodstroomvoorziening en betere bescherming tegen externe invloeden zoals neerstortende vliegtuigen of overstromingen.

Werknemers van de kerncentrale maakten bezwaar tegen beperking van de bedrijfstijd tot 2003 en kregen gelijk van de Raad van State. Daarmee was de oude vergunning weer van kracht en bedrijfsduurverlenging tot 2013 of later mogelijk.

In 2006 werd het 'Borssele Convenant' afgesloten. De regering stemt nu in met een bedrijfsduur van de kerncentrale Borssele tot eind 2033 als de kerncentrale behoort tot de 25% meest veilige kerncentrales van een vergelijkbaar type in EU, VS en Canada. Op 30 september jl. publiceerde minister Kamp (Economische Zaken) daarover een rapport uit van de Commissie Benchmark, die "op basis van betrouwbaarheid" toegang heeft gekregen over de "prestatie-indicatoren" van de betreffende kerncentrales en vaststelt dat Borssele voldoet aan alle eisen.

Intussen begon voor de derde keer de planning voor Borssele-2. De nieuwe eigenaar, het energiebedrijf Delta, stelde in januari 2012 de financiering voor Borssele-2 niet rond te kunnen krijgen. Daarmee blijft Borssele nog 20 jaar een eenzame kerncentrale.

Borssele behoort nu al tot de ouderen. Van de 434 kerncentrales die nu wereldwijd in bedrijf zijn, zijn er 55 ouder dan 40 en is de oudste 44 jaar.